

משנה סנהדרין פרק ט

Mishnah Sanhedrin, chapter 9

(1) And the following are burned: One who cohabits with a woman and her daughter [he must have been married at one time to one of them, in order to be liable to capital punishment for cohabitation with the other, thus excluding the case where he cohabited with a woman and her daughter without having ever been married to either], and the [married] daughter of a priest who commits adultery. Included in “A woman and her daughter” are his own daughter [even if he forcefully violated her mother who was not his wife], his daughter's daughter, his son's daughter [if he had relations with his daughter's daughter or his son's daughter who were born to him out of that forced relationship], his wife's daughter [i.e., a stepdaughter] and the daughter of her daughter or the daughter of her son, his mother-in-law, her mother, and his father-in-law's mother. The following are beheaded: A murderer, and the inhabitants of a [condemned] idolatrous city (see Deuteronomy 13:14). A murderer who struck someone with a stone or with an iron tool, or kept him under water or in fire, so that he could not escape, is liable. If he pushed him into water or into fire, but he was able to escape, yet he died, he is exempt [from the death penalty, as the person could have escaped, this is not considered murder]. If he set a dog or a snake against him [and it killed him], he is exempt [though he causes his death, he did not actually kill him]. But if he caused a snake to bite him [by holding the snake and forcing its fangs against his skin]: Rabbi

רבנו עובדיה מברטנורא

א הן הנשרפין. הבא על אשה ובתה. על אשה שכבר נשא בתה. דהיינו חמותו: ובת כהן. וכן בת כהן שזונתה. היא בשרפה: יש בכלל אשה ובתה. כלומר באשה ובתה כתיבה שריפה בהדיא (ויקרא ט) ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה וגו' באש ישרפו. ומינה ילפינן כולוהו הנך נמי דאיתנהו בשרפה: בתו. מאנוסתו דלאו בת אשתו היא דלחייב עליה משום בת אשתו. דהא לאו בת אשתו היא: בת בתו ובת בנו. שהיו לו מאנוסתו: בת אשתו. בין שהיא בתו. בין שהיא חורגתו: וחמותו. אף על גב דתנא לה רישא בהדיא הבא על אשה שנשא בתה. ולא מדרשא אתיא. איידי דתני בהך כללא אם חמותו ואם חמיו דאתיא מדרשא. תני נמי אגב ריהטא חמותו בהדיהו: כבש עליו. אחז

Yehudah holds him liable [he maintains that, once he arouses the snake, the poison is injected into the fangs and thus, when he forces its fangs onto his skin, he has injected him with poison, thus actually killing him with his own hands]; the Sages rule that he is not [liable. They maintain that the poison is ejected by the snake only after the puncture of the skin and thus, he only caused his death indirectly]. If a man struck another with a stone or with his fist, and they

[the court experts] declared that he would die, but then, his condition improved [so that it was thought that he would live], only to worsen, subsequently, so that he died — he is liable. Rabbi Nehemiah says: He is exempt, since there is evidence [that he may not have died as a result of the first injury].

(2) If he had intended to kill an animal, but killed a man instead, or an idolater and he killed an Israelite, or a prematurely-born baby [who could not survive] and instead, he killed a viable baby, he is not liable [to capital punishment. From the first case it may be deduced, that only where he intended to kill an animal and by mistake, killed a person, he is not liable; however, if he intended to kill one person and killed another, he would be liable]. If he intended to strike him on his loins where the blow would be insufficient to kill, but struck the heart instead, where it was sufficient to kill, and he died, he is not liable [to capital punishment]; or if he intended to strike him on the heart, where the force would be enough to kill, but struck him on the loins [instead], where it was not, and yet he died, he is not liable [to capital punishment]. If he aimed a blow at an adult,

רבנו עובדיה מברטנורא

ראשו של חברו ותקפו בתוך המי' שלא יוכל להרים ראשו: **שיסה**. גירה: **השיך**. שאחו הנחש בידו והוליכו והגיע שיני הנחש לגוף של חבריו: **ר' יהודה מחייב**. דסבר ארס נחש בשיניו עומד ומכין שהגיע שיני הנחש בבשרו של חברו הוי כאילו הרגו וחייב: **החכמים פוטרים**. דקא סברי ארס נחש מעצמו הוא מקיא הלכך לאו איהו קטליה אלא גרמא בעלמא הוא ופטור. והלכה כחכמים: **ואמדרוהו למיתה**. אבל אמדרוהו תחלה לחיים אפילו לרבנן פטור: **והוקל ממה שהיה**. וחזרו ואמדרוהו לחיים: **שרגלים לדבר**. שלא מת מחמת מכה זו: **ב והיה בה כרי להמית על לבו ומת פטור**. דתרתיה

and the force of the blow was not sufficient to kill an adult, but [by mistake] struck a child, and the force was enough to kill [a child], and he died, he is not liable [to capital punishment]. If he aimed to strike at a child with a force sufficient to kill him, but struck an adult [instead], for whom such force was not sufficient [to kill], yet he died, he is not liable [to capital punishment]. But if he aimed to strike his loins with sufficient force to kill, but struck the heart instead and the victim died, he is liable. If he aimed to strike at an adult with a blow that is strong enough to kill an adult, but struck a child instead, and he died, he is liable. Rabbi Shimon says: Even if he intended to kill one person but killed another, he is not liable [thus, arguing on that which may be deduced from the first case of the Mishnah, see above. The *halachah* follows Rabbi Shimon].

(3) If one murderer became mixed up with others [e.g. if two people were standing together and one of them shot an arrow which killed someone, but it is impossible to tell who shot the arrow], they are all exempt [even if one of them was so pious a man that it is unimaginable that he could ever be guilty of murder; this, however, is not considered enough proof to prosecute the murderer]. [And in the case where an ox was sentenced to be stoned by the court (if, for example, it killed someone) and then got mixed up with other oxen, all the oxen are stoned. Since one may not derive any benefit from any of the oxen, lest it be the sentenced ox and thus, there is no loss to the owner, one might as well perform

רבנו עובדיה מברטנורה

בעיני שיהא מתכוון למכת מית הוגם שיכנו מכה מיתה: ר"ש אומר אפילו נתכוון להרוג את זה. לאו אסיפא דמלתא דת"ק קאי אהא דקאמר ת"ק נתכוון להכות את הגדול והיה בה כדי להמית את הגדול והלכה על הקטן ומת חייב דאי אהא קאי ר"ש פטר מבעי ליה ול"ל למיהדר ולפרושי אפילו נתכוין להרוג את זה והרג את זה הא בפירוש אמרו ת"ק ומאי אפילו אלא ר"ש ארישא קאי נתכוון להרוג את הבהמה והרג את האדם פטור הא נתכוון להרוג את האדם והרג אדם אחר חייב. ועלה קאמר ר"ש אפילו נתכוון להרג את זה והרג את זה פטור. והלכה כר"ש: ג רוצח שנתערב באחרים. כגון שנים שהיו עומדים ויצא חץ מביניהם והרג. שניהם פטורים ואפילו אחד משניהם

הגדול ולא היה בה כדי להמית הגדול והלכה לה על הקטן והיה בה כדי להמית את הקטן, ומת. פטור. נתכוון להכות את הקטן והיה בה כדי להמית את הקטן והלכה לה על הגדול ולא היה בה כדי להמית את הגדול, ומת, פטור. אבל נתכוון להכות על מתניו והיה בה כדי להמית על מתניו והלכה לה על לבו, ומת, חיב. נתכוון להכות את הגדול והיה בה כדי להמית את הגדול והלכה לה על הקטן, ומת, חיב. רבי שמעון אומר, אפילו נתכוון להרוג את זה והרג את זה, פטור: ג רוצח שנתערב באחרים, כלן פטורין. רבי יהודה

the mitzvah of stoning the guilty ox.] Rabbi Yehudah says: [The court need not bother to stone all of the oxen; rather,] they are placed in a cell [and left to die by starvation]. All condemned persons [regardless of differing death sentences] if they become mixed up with one another, they are [all] executed by the most lenient [death]. If criminals condemned to stoning [become mixed

up] with criminals condemned to burning — Rabbi Shimon says: they are stoned, since burning is more severe [a punishment than stoning]; but the Sages say: They are burned, because stoning is more severe [than burning]. Rabbi Shimon said to them: [Since the punishment for the daughter of an Israelite who is betrothed who commits adultery is stoning] if burning were not more severe, it would not be decreed for a priest's adulterous daughter [which a more severe crime]. They replied [first of all, we argue with you regarding the daughter of a priest who committed adultery and maintain that she is burned only when she is fully married and thus, her penalty is, in fact, more severe than the punishment of the same crime committed by the daughter of an Israelite, whose penalty is strangulation. And we also argue with you and maintain that where the betrothed daughter of a priest (who is not yet fully married) committed adultery, she has the same punishment as that of the daughter of an Israelite, namely, stoning. Secondly]: Were stoning not more severe [than burning], it would not be decreed for a blasphemer and an idolater. If [men condemned to be] beheaded [become mixed up] with [men condemned to] strangulation — Rabbi Shimon [maintains that strangulation is more severe and thus,] says: They are [all] beheaded; but the Sages [maintain that beheading is more severe and therefore,] say: They are strangled.

רבנו עובדיה מברטנורא

מוחזק בחסידות. ובידוע שהוא לא זרק החץ. אפ"ה לא מחייבין ליה לאידך בחזקה זו: רבי יהודה אומר כונסין אותן לכיפה. מתניתין חסורי מחסרה והכי קתני ושור שנגמר דינו שנתערב בשוורים אחרים. סוקלים אותם דהא על ברחק כלוהו אסורים בהנאה ואפילו הן אלף מפני זה המערב בהן. הלכך סוקלין את כולם כדי שתתקיים מצות סקילה במוחייב בה. [ר"א] כונסין אותן לכיפה. ואין צריך לסקל אלא כונסין אותם לחוד. והן מתים ברעב. ואין הלכה כר"י: ר"ש אומר בסייף. שהחנק חמור:

אומר, כונסין אותן לפכה. כל חיבי מיתות שנתערבו זה בזה, נדונין בקלה. הנסקלין כנשרפין, רבי שמעון אומר, נדונין בסקילה, שהשרפה חמורה. וחכמים אומרים, נדונין בשרפה, שהסקילה חמורה. אמר להן רבי שמעון, אלו לא היתה שרפה חמורה, לא נתנה לבת כהן שזנתה. אמרו לו, אלו לא היתה סקילה חמורה, לא נתנה למגדף ולעובד עבודה זרה. הנרגזין בנחנקין, רבי שמעון אומר, בסייף. וחכמים אומרים, בחנק:

(4) One who [was convicted of a capital offense and proceeds to commit another capital offense and thus] incurs two [different] death penalties imposed by the court is executed by the more severe one. If he committed one sin for which a twofold death penalty is incurred [for example, he cohabited with his mother-in-law (a crime punished by burning) who was also a married woman (a crime punished by strangulation)], he is executed by the more severe. Rabbi Yose says: He is judged according to the constraint which lay upon him first [i.e., if she were a married woman before she became his mother-in-law then he is judged for having relations with a married woman. The *halachah* does not follow Rabbi Yose].

(5) One who was flogged twice [for having violated the same transgression whose punishment is *karet* (death imposed by Heaven)], and then sinned again [a third time], is placed by the court in a [tiny] cell [where there is standing room only and he is fed meager amounts of bread and scant amounts of water causing his stomach to shrink, then] is fed barley [which causes his stomach to expand], until his stomach bursts. One who commits murder without witnesses [i.e., there are witnesses and it is certain that he committed the murder but there is a technical problem with the testimony] is placed in a cell and is fed meager [amounts of]

רבנו עובדיה מברטנורא

והכ"א בחנק. שהסיף חמור: ד מי שנתחייב שתי מיתות. כגון שעבר עבירה קלה. ונגמר דינו לעבירה קלה וחזר ועבר עבירה חמורה. סלקא דעתך אמינא כיון דנגמר דינו לעבירה קלה. האי גברא קטילא הוא קמ"ל: עבר עבירה שיש בה שתי מיתות. כגון חמותה. והיא אשת איש: נידון בחמורה. בשריפה. מפני שהיא חמותה ולא באשת איש שהיא בחנק: נדון בזיקה הראשונה. באותו איטור שהזוקק תחלה להזוהר ולפרוש ממנו הוא נדון אבל לא באטור הבא עליו אחרון ואף על פי שהוא חמור דקסבר ר' יוסי אין איטור חל על איטור ואפילו חמור על הקל ואם נשא בת אלמנה שהיתה תחלה חמותה כשהיתה פנויה ואחר כך נשאת נדון בשריפה ואם היתה אשת איש ואחר כך נעשית חמותו נדון בחנק כמיתה של א"א שהיתה תחלה ואין הלכה כר' יוסי: ה מי שלקה ושנה. שלקה שני פעמים על עבירה שחייבים עליה כרת שכל חייבי כריתות לוקים כשיחזור ויעשה אותה עבירה עצמה פעם שלישית: מכניסין אותו לכיפה. מקום כשיעור קומת אדם ולא יותר. ומאכילין אותו תחלה לחם צר ומים לחץ עד שיוקטנו בני מעיו. והדר מאכילין אותו שעורים שנופחות במעיו עד שכריסו נבקעת: שלא בעדים. שלא בעדות שיהיה מחויב עליה מיתה ומכל מקום ידוע לבית דין שהדבר אמת שבודאי הרג אלא שהוכחו העדים בבדיקות או שלא היתה שם התראה מספקת:

bread and scant water [and then is fed barley, until his stomach bursts].

(6) One who steals a Temple service vessel, or blasphemes in the name of an idol, or cohabits with an idolatress, zealots may strike him [under certain conditions (see Bartenurah)]. If a priest performed the Temple service in a defiled state, his brother-priests do

not charge him in court, rather, the young priests remove him from the Temple courtyard and split his skull with blocks of wood. Regarding a non-priest who performed the service in the Temple, Rabbi Akiva says: He is strangled; the Sages say: [His death is] at the hands of Heaven.

רבנו עובדיה מברטנורא

ומאבילין אותו לחם צר ומים לחץ. תחלה ואחר כך מאבילין אותו שעורים עד שכריסו נבקעת והיינו רישא ומה שחסר זה גלה זה: ו הגונב את הקסוה. אחד מכלי שרת מלשון קשות הנסך (במדבר ד): והמקלל בקוסם. המברך את השם בשם עבודת כוכבים: והבועל ארמית. עובדת כוכבים: קנאים פוגעים בו. המקנאים קנאתו של מקום הורגים אותו. והוא שתהיה העובדת כוכבים בת עו"ג. ובשעת מעשה. ובפני עשרה מישראל ואם חסר אחד מן התנאים האלו. אסור להרגו אבל ענשו מפורש על פי נביא יכרת ה' לאיש אשר יעשנה. ומלקין אותו ד' מלקיות מדברי סופרים משום נדה. משום שפחה משום עובדת כוכבים משום זונה: פרחי כהונה. בחורים שמתחיל שער זקנם לפרוח בהם: בגזירין. בקעיות של עצים: ר"ע אומר בחנק. נאמר כאן (במדבר א) והור הקרב יומת. ונאמר להלן (דברים יג) והנביא ההוא או חולם החלום ההוא יומת. מה להלן בחנק אף כאן בחנק: והכ"א בידי שמים. נאמר כאן יומת. ונאמר להלן (במדבר יז) כל הקרב הקרב אל משכן ה' יומת. מה להלן בידי שמים אף כאן בידי שמים והלכה כחכמים. ומיתה בידי שמים הוא פחות מן הכרת. שהכרה יש עליו עונש לאחר מיתה אם לא עשה תשובה כראוי. ומיתה בידי שמים אין לאחר מיתה עליו כלום. ורש"י"ח כתב בפ' במה מדליקין (דף כה) דמיתה בידי שמים ימיו נקצרים. ואינו הולך ערירי. כרת אית ביה תרתי ימיו נכרתים. והולך ערירי. ומחוייבי מיתה בידי שמים שעל עסקי מקדש וקדשים הם אחד עשר. ואלו הן האוכל טבל. וכהן טמא שאכל תרומה טהורה. וזה שאכל תרומה. וזר. וטמא. וטבול יום ששמשו. ומחוסר כפורים ומחוסר בגדים ושלא קדש ידיים ורגלים. ושתוי יין ופרועי ראש. קצת מהם נאמר מיתה בהם בפירוש וקצתם למדום רבותינו מפי הקבלה בג"ש ובהיקש:

אותו לָחֵם צָר וּמֵיִם לַחֵץ: ו הַגּוֹנֵב אֶת הַקְּסוּהָ וְהַמְקַלֵּל בְּקוֹסָם וְהַבּוֹעֵל אַרְמִית, קָנְאִין פּוֹגְעִין בּוֹ. כִּהְנֵן שֶׁשָּׂמַשׁ בְּטַמְאָה, אִין אֶחָיו הַכֹּהֲנִים מְבִיאִין אוֹתוֹ לְבֵית דִּין, אֶלָּא פְּרָחִי כֹהֵנָה מוֹצִיאִין אוֹתוֹ חוּץ לְעִזְרָה וּמַפְצִיעִין אֶת מוֹחוֹ בְּגִזְרִין. זָר שֶׁשָּׂמַשׁ בְּמִקְדָּשׁ, רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, בְּחֻנֵּק. וְחַכְמַיִם אוֹמְרִים, בְּיַדֵּי שָׁמַיִם: